

AMMATILLISESTA KOULUTUKSESTA ANNETUN LAIN (531/2017) JA ASETUKSEN SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

Ammatillisen tutkinnon suorittamista ja ammatillista koulutusta koskevat yleiset siirtymäsäännökset

Vuoden 2018 alusta alkaen

- Ammatillisia tutkintoja järjestävät, osaamisen arvioinnista vastaavat ja todistukset antavat sekä ammatillista koulutusta järjestävät koulutuksen järjestäjät, joilla on siihen opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä uusi järjestämislupa.
- Näyttötutkintojen järjestämissopimusten ja aiempien ammatillisen peruskoulutuksen ja lisäkoulutuksen järjestämislupien voimassaolo päättyy.
- Tutkintotoimikunnat hoitavat loppuun ainoastaan kesken olevat asiat eli käytännössä antavat todistukset ennen lain voimaantuloa kokonaan suoritetuista näyttötutkinnoista ja opiskelijan pyynnöstä myös näyttötutkintona suoritetuista tutkinnon osista. Tutkintotoimikuntien toiminta päättyy 31.7.2018.
- Tutkintojen perusteet muuttuvat asteittain uusien säännösten mukaisiksi. Ammatillisten perustutkintojen perusteet muuttuvat pääsääntöisesti 1.8.2018 ja ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteet 1.1.2018, 1.8.2018 ja 1.1.2019.
- Tutkinto suoritetaan yhdellä tavalla eli osoittamalla osaaminen näytössä. Tutkintoa ei voi enää suorittaa näyttötutkintona tai ammatillisena peruskoulutuksena.
- Osaaminen osoitetaan ja arvioidaan sekä arviointia tarkistetaan ja oikaistaan ja arvosanaa korotetaan uuden lainsäädännön mukaisesti.
- Työpaikalla järjestettävä koulutus järjestetään uuden lainsäädännön mukaisesti (oppisopimus ja koulutusoppisopimus). Ennen lain voimaantuloa aloitettu oppisopimuskoulutus ja työssäoppimisjakso järjestetään loppuun vanhojen säännösten mukaisesti.
- Uusille opiskelijoille laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS).
- Erityisestä tuesta, mukauttamisesta ja ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisesta päätetään erikseen ja erityisen tuen tarpeiden mukaiset järjestelyt suunnitellaan osana HOKSia uuden lainsäädännön mukaisesti.
- Työelämätoimikunnat aloittavat toimintansa.
- Käynnissä olevat kokeilut hoidetaan loppuun myönnetyn kokeiluluvan mukaisesti. Kokeilussa noudatettavat tutkinnon perusteet ovat voimassa kokeilun ajan. Uudet kokeilut käynnistetään uusien säännösten mukaisina.

Ammatillinen perustutkinto	
Opiskelija / tutkinnon suorittaja, on aloittanut opintonsa / ammatillisen perustutkinnon suorittamisen ennen lain voimaantuloa eli vuonna 2017 tai sitä ennen	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinto loppuun niiden tutkinnon perusteiden mukaisesti, joiden mukaan hän aloitti opintonsa. Suoritusaikaa on 31.12.2021 asti. Tämän jälkeen opiskelija siirtyy suorittamaan tutkinnon loppuun tuolloin voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> Näyttötutkintona tutkintoa suorittavien tutkintoon ei sisälly yhteisiä tutkinnon osia eikä vapaasti valittavia tutkinnon osia.
	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija jatkaa opintojaan hänelle jo laaditun henkilökohtaisen suunnitelman (HOPS, henkilökohtaistamista koskeva asiakirja, oppisopimuskoulutuksen henkilökohtainen opiskeluohjelma) mukaan. Suunnitelmaa päivitettäessä sovelletaan uuden lain säännöksiä henkilökohtaistamisesta.
	<ul style="list-style-type: none"> Osaaminen osoitetaan ja arvioidaan uuden lainsäädännön mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> Arviointiasteikko säilyy kuitenkin entisellään (1–3).
	<ul style="list-style-type: none"> Kesken oleva oppisopimuskoulutus tai työssäoppimisjakso järjestetään loppuun vanhojen säännösten mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> Jo tehty päätös erityisopetuksen järjestämisestä, HOJKS sekä päätös mukauttamisesta ja erityisistä opetusjärjestelyistä jäävät voimaan.
	<ul style="list-style-type: none"> Todistukset antaa koulutuksen järjestäjä uuden lainsäädännön mukaisina (näyttötutkintona suoritettujen ammatillisen perustutkinnon todistuksissa ei kuitenkaan ole osaamispisteitä). Tutkintotoimikunnat antavat kuitenkin vielä todistukset ennen lain voimaantuloa kokonaan suoritetuista näyttötutkinnoista ja opiskelijan pyynnöstä myös näyttötutkintona suoritettujen tutkinnon osista (vanhojen säännösten mukaiset todistukset). Tutkintotoimikuntien toiminta päättyy 31.7.2018.
	<ul style="list-style-type: none"> Jos opiskelijalle on annettu arvosanoja ammattiosaamisen näytöistä, koulutuksen järjestäjän tulee opiskelijan pyynnöstä antaa todistukseen erillinen liite, josta ilmenevät opiskelijalle annetut ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat.
	<ul style="list-style-type: none"> Ennen uuden lain voimaantuloa ammatilliset opinnot aloittanut opiskelija voi halutessaan siirtyä suorittamaan tutkintoa uusien 1.8.2017 voimaan tulevien tutkinnon perusteiden mukaisesti. Jos opiskelija siirtyy suorittamaan tutkintoa uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti, hänelle laaditaan uuden lainsäädännön mukainen henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Opiskelijan jo suorittamat tutkinnon osat tunnustetaan osaksi uusien tutkinnon perusteiden mukaista tutkintoa uuden lainsäädännön mukaisesti. Opiskelijan arviointiasteikolla 1–3 saamat arvosanat muutetaan vastaamaan arviointiasteikon 1–5 mukaisia arvosanoja.

	<ul style="list-style-type: none"> • Arvosanojen muuntaminen tehdään seuraavasti: 1 => 1, 2 => 3, 3 => 5. • Jos opiskelija on tyytymätön muunnettuun arvosanaan, hän voi korottaa sitä uuden lainsäädännön mukaisesti. • Opiskelija suorittaa tämän jälkeen tutkinnon kaikilta osin uuden lainsäädännön ja uusien perusteiden mukaisesti. • Todistukset antaa koulutuksen järjestäjä uuden lainsäädännön mukaisina. • Jos opiskelijalle on annettu arvosanoja ammattiosaamisen näytöistä, koulutuksen järjestäjän tulee opiskelijan pyynnöstä antaa todistukseen erillinen liite, josta ilmenevät opiskelijalle annetut ammattiosaamisen näyttöjen arvosanat.
--	---

Opiskelija aloittaa ammatillisen perustutkintokoulutuksen 1.1.–31.7.2018	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija aloittaa ammatillisen perustutkinnon suorittamisen vanhojen ammatillista peruskoulutusta koskevien tutkinnon perusteiden mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> • Näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon ei voi enää ottaa uusia opiskelijoita.
	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijalle laaditaan uuden lainsäädännön mukainen henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS).
	<ul style="list-style-type: none"> • Osaaminen osoitetaan ja arvioidaan uuden lainsäädännön mukaisesti, mutta 1.1.–31.7.2018 opiskelijan osaaminen arvioidaan vielä asteikolla 1–3 vanhojen perustutkinnon perusteiden mukaisesti, kun uudet tutkinnon perusteet eivät ole vielä tulleet voimaan.
	<ul style="list-style-type: none"> • Työpaikalla järjestettävä koulutus järjestetään uuden lainsäädännön mukaisena (oppisopimus, koulutussopimus).
	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija siirtyy suorittamaan tutkintonsa loppuun uusien 1.8.2018 voimaan tulevien tutkinnon perusteiden mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijan jo suorittamat tutkinnon osat tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueet tunnustetaan osaksi uusien tutkinnon perusteiden mukaista tutkintoa uuden lainsäädännön mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijan 1.1.–31.7.2018 arviointiasteikolla 1–3 saamat arvosanat muutetaan vastaamaan arviointiasteikon 1–5 mukaisia arvosanoja.
	<ul style="list-style-type: none"> • Arvosanojen muuntaminen tehdään arviointiaineiston perusteella seuraavasti: 1 => 1 tai 2, 2 => 3 tai 4, 3 => 5.
	<ul style="list-style-type: none"> • 1.8.2018 alkaen opiskelijan osaamista arvioidaan asteikolla 1–5 uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti. • Todistukset antaa koulutuksen järjestäjä kaikilta osin uuden lainsäädännön mukaisina.

Opiskelija aloittaa ammatillisen perustutkintokoulutuksen 1.8.2018 tai sen jälkeen	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelija suorittaa ammatillisen perustutkinnon ja opiskelee kaikilta osin uuden lainsäädännön ja uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti.
---	---

Ammatti- ja erikoisammattitutkinto

Tutkinnon suorittaja on aloittanut ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittamisen ennen lain voimaantuloa eli vuonna 2017 tai sitä ennen

- Ammatti- tai erikoisammattitutkinnon suorittajalla on oikeus suorittaa tutkinto loppuun niiden tutkinnon perusteiden mukaisesti, joiden mukaan hän aloitti opintonsa. Suoritusaikaa on 31.12.2021 asti. Tämän jälkeen tutkinnon suorittaja siirtyy suorittamaan tutkinnon loppuun tuolloin voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaisesti.
- Tutkinnon suorittaja jatkaa tutkinnon suorittamista hänelle jo laaditun henkilökohtaisen suunnitelman (henkilökohtaistamista koskeva asiakirja, oppisopimuskoulutuksen henkilökohtainen opiskeluohjelma) mukaan. Suunnitelmaa päivitetessä sovelletaan uuden lain säännöksiä henkilökohtaistamisesta.
- Osaaminen osoitetaan ja arvioidaan uuden lainsäädännön mukaisesti.
- Kesken oleva oppisopimuskoulutus tai muu työssä oppiminen järjestetään loppuun vanhojen säännösten mukaisesti.
- Todistukset antaa koulutuksen järjestäjä uuden lainsäädännön mukaisina (todistuksissa ei kuitenkaan ole osaamispisteitä). Tutkintotoimikunnat antavat kuitenkin vielä todistukset ennen lain voimaantuloa kokonaan suoritetuista näyttötutkinnoista ja opiskelijan pyynnöstä myös näyttötutkintona suoritetuista tutkinnon osista (vanhojen säännösten mukaiset todistukset). Tutkintotoimikuntien toiminta päättyy 31.7.2018.
- Ennen uuden lain voimaantuloa tutkinnon suorittamisen aloittanut voi halutessaan siirtyä suorittamaan tutkintoa uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti.
- Jos tutkinnon suorittaja siirtyy suorittamaan tutkintoa uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti, hänelle laaditaan uuden lainsäädännön mukainen henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS).
- Tutkinnon suorittajan jo suorittamat tutkinnon osat tunnustetaan osaksi uusien tutkinnon perusteiden mukaista tutkintoa uuden lainsäädännön mukaisesti.
- Opiskelija suorittaa tämän jälkeen tutkinnon kaikilta osin uuden lainsäädännön ja uusien perusteiden mukaisesti.
- Todistukset antaa koulutuksen järjestäjä kaikilta osin uuden lainsäädännön mukaisina.

Opiskelija aloittaa ammatti- tai erikoisammattitutkintokoulutuksen 1.1.2018 tai sen jälkeen, mutta uusia tutkinnon perusteita ei vielä ole

- Opiskelijalla on oikeus suorittaa ammatti- tai erikoisammattitutkinto loppuun niiden tutkinnon perusteiden mukaisesti, joiden mukaan hän aloitti opintonsa. Suoritusaikaa on 31.12.2021 asti. Tämän jälkeen opiskelija siirtyy suorittamaan tutkinnon loppuun tuolloin voimassa olevien tutkinnon perusteiden mukaisesti.
- Opiskelijalle laaditaan uuden lainsäädännön mukainen henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS).

	<ul style="list-style-type: none"> Osaaminen osoitetaan ja osaamista arvioidaan uuden lainsäädännön mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> Työpaikalla järjestettävä koulutus järjestetään uuden lainsäädännön mukaisena (oppisopimus, koulutusopimus).
	<ul style="list-style-type: none"> Todistukset antaa koulutuksen järjestäjä uuden lainsäädännön mukaisina (todistuksissa ei kuitenkaan ole osaamispisteitä).
	<ul style="list-style-type: none"> Ennen uusien tutkinnon perusteiden voimaantuloa tutkinnon suorittamisen aloittanut opiskelija voi halutessaan siirtyä suorittamaan tutkintoa uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> Tutkinnon suorittajan jo suorittamat tutkinnon osat tunnustetaan osaksi uusien tutkinnon perusteiden mukaista tutkintoa uuden lainsäädännön mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija suorittaa tämän jälkeen tutkinnon kaikilta osin uuden lainsäädännön ja uusien perusteiden mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> Todistukset antaa koulutuksen järjestäjä kaikilta osin uuden lainsäädännön mukaisina.

<p>Opiskelija aloittaa ammatti- tai erikoisammattitutkintokoulutuksen 1.1.2018 tai sen jälkeen ja uudet tutkinnon perusteet ovat voimassa</p>	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija suorittaa ammatti- tai erikoisammattitutkinnon ja opintonsa kaikilta osin uuden lainsäädännön ja uusien tutkinnon perusteiden mukaisesti.
--	--

Valmentavat koulutukset	
<p>Opiskelija on aloittanut ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA) ennen lain voimaantuloa eli vuonna 2017 tai sitä ennen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija siirtyy suorittamaan VALMAN loppuun uuden 1.1.2018 voimaan tulevan ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen perusteen mukaisesti. Opiskelija jatkaa opintojaan hänelle jo laaditun henkilökohtaisen suunnitelman mukaan. Suunnitelmaa päivitettäessä sovelletaan uuden lain säännöksiä henkilökohtaistamisesta. Jo tehty päätös erityisopetuksen järjestämisestä, HOJKS sekä päätös mukauttamisesta ja erityisistä opetusjärjestelyistä jäävät voimaan. Opiskelijan jo suorittamat koulutuksen osat tunnustetaan osaksi uuden koulutuksen perusteen mukaista koulutusta uuden lainsäädännön mukaisesti. Opiskelijan mahdolliset arviointiasteikolla 1–3 saamat arvosanat muutetaan vastaamaan arviointiasteikon 1–5 mukaisia arvosanoja. Arvosanojen muuntaminen tehdään seuraavasti: 1 => 1, 2 => 3, 3 => 5. Jos opiskelija on tyytymätön muunnettuun arvosanaan, hän voi korottaa sitä uuden lainsäädännön mukaisesti. Opiskelijan opiskeluaikaan sovelletaan vanhan lain mukaisia säännöksiä.

Opiskelija on aloittanut työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen (TELMA) ennen lain voimaantuloa eli vuonna 2017 tai sitä ennen	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija siirtyy suorittamaan TELMAN loppuun uuden 1.1.2018 voimaan tulevan työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteen mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija jatkaa opintojaan hänelle jo laaditun henkilökohtaisen suunnitelman mukaan. Suunnitelmaa päivitettäessä sovelletaan uuden lain säännöksiä henkilökohtaistamisesta.
	<ul style="list-style-type: none"> Jo tehty päätös erityisopetuksen järjestämisestä, HOJKS sekä päätös mukauttamisesta ja erityisistä opetusjärjestelyistä jäävät voimaan. Suunnitelmaa päivitettäessä sovelletaan uuden lain säännöksiä henkilökohtaistamisesta.
	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelijan jo suorittamat koulutuksen osat tunnustetaan osaksi uuden koulutuksen perusteen mukaista koulutusta uuden lainsäädännön mukaisesti.
	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelijan opiskelu-aikaan sovelletaan vanhan lain mukaisia säännöksiä.

Opiskelija aloittaa VALMAN tai TELMAN 1.1.2018 tai sen jälkeen	<ul style="list-style-type: none"> Opiskelija suorittaa VALMAN ja TELMAN ja opiskelee kaikilta osin uuden lainsäädännön ja uusien koulutuksen perusteiden mukaisesti.
--	--

Järjestämisluvut ja näyttötutkintojen järjestämissopimukset

Näyttötutkintojen järjestämissopimusten solmiminen ja voimassaolo	<ul style="list-style-type: none"> Tutkintotoimikunnat eivät voi solmia tai irtisanoa näyttötutkintojen järjestämissopimuksia 1.9.2017 tai sen jälkeen, ellei hakemus ole tullut vireille tätä ennen.
	<ul style="list-style-type: none"> Näyttötutkintojen järjestämissopimusten voimassaolo päättyy 1.1.2018 (viimeinen voimassaolopäivä 31.12.2017), kun uusi laki tulee voimaan.
Organisaatiolla on ollut näyttötutkintojen järjestämissopimus tutkintotoimikunnan kanssa, mutta opetus- ja kulttuuriministeriö ei myönnä sille uuden lain mukaista järjestämislupaa	<ul style="list-style-type: none"> Organisaatio ei voi enää itse toteuttaa ja arvioida aiemman järjestämissopimuksen mukaisten tutkintojen näyttöjä 1.1.2018 jälkeen.
	<ul style="list-style-type: none"> Organisaation tulee ohjata tutkinnon suorittamisen jo aloittaneet hakeutumaan sellaisen koulutuksen järjestäjän järjestämään näyttöön, jolla on kyseisen tutkinnon järjestämislupa.

Koulutuksen järjestäjällä on ollut opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä lupa järjestää tiettyä tutkintoa, mutta ministeriö ei myönnä vastaavaa lupaa uudessa järjestämisluvassa	<ul style="list-style-type: none"> Koulutuksen järjestäjä voi järjestää valmistavaa koulutusta tai oppisopimuskoulutusta kyseiseen tutkintoon 31.12.2019 saakka kyseisen tutkinnon suorittamisen ennen lain voimaantuloa aloittaneille.
	<ul style="list-style-type: none"> Koulutuksen järjestäjä ei voi ottaa uusia opiskelijoita kyseiseen tutkintoon.
	<ul style="list-style-type: none"> Koulutuksen järjestäjä ei voi itse toteuttaa ja arvioida kyseisen tutkinnon näyttöjä, vaan sen on hankittava näyttöjen toteutus ja osaamisen arviointi sellaiselta koulutuksen järjestäjältä, jolla on kyseisen tutkinnon järjestämislupa.

	<ul style="list-style-type: none"> • Jos opiskelija ei ole suorittanut opintojaan loppuun vuoden 2019 loppuun mennessä, koulutuksen järjestäjän tulee ohjata opiskelija hakeutumaan toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen.
<p>Koulutuksen järjestäjällä on ollut opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä lisäkoulutuksen järjestämislupa ja koulutustehtävänä järjestää ainoastaan muuta ammatillista lisäkoulutusta, joka vastaa uuden lain ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koulutuksen järjestäjä voi järjestää ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta 31.12.2021 saakka, jolloin järjestämisluvan voimassaolo päättyy. • Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että opiskelijat saavat suoritettua koulutuksensa loppuun ennen vuoden 2021 loppua.